

2020-05-28 10:21 EEST

Verojen maksujen käytön yksinkertaistamiselle laajaa kannatusta

Yritykset ja yrittäjät ovat kokeneet hyvin hankalaksi nykyisen verojen maksu- ja palautusjärjestelmän, jossa eri viitteillä tehdyt maksut kohdistuvat verojen maksuksi eri järjestyksessä. Osa maksuista käytetään vanhentumispäivän mukaisessa järjestyksessä ja osa eräpäivän mukaisessa järjestyksessä. Lisäksi maksut voivat tulla käytetyiksi veroihin, jotka erääntyvät vasta tulevaisuudessa. Myös eri maksuviitteiden käyttölogiikka on ollut hankala hahmottaa.

Erilaisten palautusvaihtoehtojen vuoksi yrittäjien on ollut vaikea ymmärtää, tekeekö Verohallinto maksujen palautuksen automaattisesti vai pitääkö yrityksen itse ensin reagoida ja tehdä palautuspyyntö. Omat ongelmansa tuottavat myös tuloverojen palautukset, joita käytetään esim. arvonlisäverojen suorituksiksi ohi yrittäjän eräpäivänä ja näin ajallaan tekemän maksusuorituksen. Vaikka palautus ohittaa oman maksun tällaisessa tilanteessa säännösten mukaisesti, tätä palautuksen käyttöä oman maksun ohi on ollut vaikea ymmärtää.

Kantelu oikeusasiamiehelle – käytäntöä jo muutettu

Vaikeudet tuottivat asiassa kantelun eduskunnan oikeusasiamiehelle. Eduskunnan apulaisoikeusasiamies Sakslinin piti 13.5.2020 antamassaan ratkaisussa Verohallinnon verotuspäätöksen perustelua ja OmaVero-palvelun Yhteenvetokirjeen tietosisältöä virheellisinä tilanteessa, jossa vuoden 2018 tuloverotuspäätöksessä oli ilmoitettu, että veronpalautus maksetaan, jos muita veroja tai maksuja ei ole maksamatta eikä palauttamiselle ole muita esteitä. Tapauksessa palautus oli käytetty arvonlisäveron ja ennakoveron suorituksiksi, vaikka yrittäjä oli maksanut nämä verot ajallaan eräpäivänä. OmaVero-palvelun Yhteenvedossa ilmoitettiin tästä huolimatta, että

kantelijalla olisi ollut maksamattomia veroja, joiden suoritukseksi palautus oli käytetty.

Verohallinnon mukaan nämä aiemmat verotuspäätöksen ja yhteenvedon sanamuodot olivat sopimattomia tilanteisiin, joissa palautusta käytetään eräpäivänä veron suoritukseksi, joten ne muutettiin. Yhteenvedolle muutos tuli marraskuusta 2019 alkaen ja tuloveropäätöksiin samalla kertaa. Henkilöasiakkaiden tuloveropäätöksissä muutos näkyi kevään 2020 päätöksistä lähtien.

Koettuihin ongelmiin on tarkoitus puuttua laajemmin – järjestelmää halutaan yksinkertaistaa

Kantelu on sivujuonne kokonaisuudessa. Verohallinnon on tarkoitus tarttua näihin koettuihin ongelmiin laajemminkin, mutta koronaepidemia on viivästyttänyt toimia. Joulukuussa 2019 Verohallinto julkisti kommentoitavaksi seuraavat suunnitelmat ja ehdotukset maksujen ja palautusten käytön parantamiseksi:

- käyttämättömiä maksuja varten olisi vastaisuudessa olemassa yksi yhteinen käyttämättömien hyvitysten tili, josta maksuja käytettäisiin yhdenmukaisesti eri verojen maksuksi sitä mukaa kun ne erääntyvät
- kaikki maksut käytettäisiin eräpäivien mukaisessa järjestyksessä vanhimmasta uusimpaan eikä maksuja enää käytettäisi tulevaisuudessa erääntyviin veroihin
- omia maksuja ei palautettaisi enää automaattisesti, vaan asiakkaan pitäisi pyytää käyttämättömien maksujen palauttamista
- myös verojen palautuksia käytettäisiin verojen maksuksi eräpäivien mukaisessa järjestyksessä vanhimmasta uusimpaan
- vastaisuudessa tuloveron palautukset maksettaisiin heti verotuksen päättymisen jälkeen viikkopalautuksina
- kaikkia palautuksia varten olisi kaksi palautusvaihtoehtoa: joko kaikki palautukset palautetaan automaattisesti tai kaikki palautukset jäävät odottamaan seuraavaksi

erääntyviä veroja. Jälkimmäisen vaihtoehdon valinnan jälkeen voisi vielä pyytää erikseen, että palautus maksetaan.

Kyselytutkimuksen tuloksia

Verohallinto järjesti joulukuussa 2019 kyselytutkimuksen, jota varten myös Taloushallintoliitto jakoi kyselylinkkiä taloushallinnon ammattilaisille. Kyselyyn tuli vastauksia kaikkiaan 291 kpl, joista 222 kpl oli tilitoimiston/kirjanpitäjien antamia.

Kysely antoi seuraavanlaisia tuloksia:

- Kysymys 1. **89 %** vastaajista koki hyväksi sen, että maksut ja palautukset käytettäisiin verojen maksuksi ensisijaisesti eräpäiväjärjestyksessä
- Kysymys 2. **78 %** vastaajista koki hyväksi sen, että maksua ei enää "korvamerkittäisi" tiettyyn tulevaisuudessa erääntyvään veroon vaan maksuja käytettäisiin veroihin vain niiden eräpäivinä ja eräpäivien mukaisessa järjestyksessä
- Kysymys 3. **67 %** vastaajista koki hyväksi sen, että käyttämättömiä maksuja ei palautettaisi enää automaattisesti vaan ne jäisivät odottamaan seuraavaksi erääntyviä veroja. Halutessaan yritys voisi erikseen pyytää käyttämättömien maksujen palautusta
- Kysymys 4. **90 %** vastaajista koki hyväksi sen, että valittavana olisi kaksi vaihtoehtoa palautuksille: kaikki palautukset palautetaan heti tai kaikki palautukset jäävät odottamaan seuraavaksi erääntyviä veroja. Halutessaan yritys voisi erikseen pyytää palautuksen maksamista.

Kommenttien perusteella osa vastaajista ymmärsi kysymyksen 3. ilmeisesti niin, että kysymys koskisi myös varsinaisia palautuksia (esim. negatiivinen arvonlisävero) eikä vain asiakkaan omia maksuja. Kysymyksen 2. osalta osa vastaajista oli ymmärtänyt kysymyksen ilmeisesti niin, että maksuja ei voisi korvamerkitä edes erääntyville veroille. Tätä ei oltu tarkoitettu vaan kyse oli siitä, että maksuja ei voisi korvamerkitä tulevaisuudessa erääntyville veroille. Nämä kysymysten tuottamat väärinymmärräykset ovat saattaneet vaikuttaa kysymyksiin 2. ja 3. annettuihin vastauksiin.

Uudistuksen valmistelu jatkuu ensi syksyllä

Koronaepidemian aiheuttamat maksuongelmat ja niiden vuoksi säädetyt verojen maksujärjestelyjen huojennukset arvonlisäveron takaisinlainauksineen on viivästyttänyt maksujen ja palautusten käytön uudistamista. Tätä työtä jatketaan Verohallinnossa ensi syksynä. Tämä on uudistus, jolle on kannastusta niin yrityksissä kuin tilitoimistoissa ja josta olemme vieneet viestiä

Taloushallintoliitto pähkinäkuoressa

Taloushallintoliitto TAL on taloushallinnon palveluja tarjoavien auktorisoitujen yritysten ja yhteisöjen valtakunnallinen toimialajärjestö. Liitto edustaa noin 800 auktorisoitua taloushallinnon yritystä. Jäsenyritykset hoitavat 150 000 suomalaisen pk-yrityksen ja yhteisön taloushallintoa.

www.taloushallintoliitto.fi

Yhteyshenkilöt

Markku Ojala

Johtava asiantuntija, verotus
markku.ojala@taloushallintoliitto.fi
050 586 7973